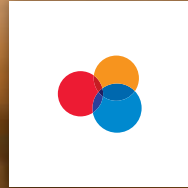

JAARVERSLAG

OP EFRO 2020

INLEIDING

WAAR STAAN WE NU?

WAT LEVERT HET OP?

VOORUITBLIK

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

EUROPESE SUBSIDIES VOOR DE ONTWIKKELING VAN NOORD-NEDERLAND: EFRO
EUROPESE SUBSIDIE IN NOORD-NEDERLAND IN TREK!
OP EFRO: EEN ECHT MKB PROGRAMMA
INNOVATIE UITGELICHT

WAAR STAAN WE NU?

HOE STAAT HET MET DE TOEKENNING VAN SUBSIDIES?
HOE STAAT HET MET DE REALISATIE VAN INVESTERINGEN?
HEEFT DE CORONACRISIS IMPACT OP HET EFRO-PROGRAMMA?
INNOVATIE UITGELICHT

WAT LEVERT HET OP?

HOE PRESTEERT HET OP?
HESS ONDERZOEK
INNOVATIE UITGELICHT

VOORUITBLIK

VAN REACT-EU NAAR DE NIEUWE EFRO-PROGRAMMEPERIODE 2021 – 2027
OP NAAR DE TOEKOMSTIGE EUROPESE PROGRAMMAPERIODE: 2021-2027
INNOVATIE UITGELICHT

A woman with blonde hair, wearing a blue shirt, is pointing at a computer monitor. A man with a beard, also in a blue shirt, is looking at the monitor. The background shows a modern office with multiple computer monitors and desks.

INLEIDING

EUROPESE SUBSIDIES VOOR DE
ONTWIKKELING
VAN NOORD-NEDERLAND: EFRO

EUROPESE SUBSIDIE IN
NOORD-NEDERLAND IN TREK!

OP EFRO: EEN ECHT
MKB PROGRAMMA

INNOVATIE UITGELICHT

EUROPESE SUBSIDIES VOOR DE ONTWIKKELING VAN NOORD-NEDERLAND: EFRO

Het SNN is een samenwerkingsverband van de drie noordelijke provincies Drenthe, Fryslân en Groningen.

Wij stimuleren, faciliteren en verbinden mensen, ideeën en ambities die bijdragen aan de ontwikkeling van Noord-Nederland.

Dit doen wij iedere dag door:

- Het verstrekken van subsidies in Noord-Nederland.
- Het behartigen van de Noord-Nederlandse belangen in Den Haag en Brussel.
- Het samenbrengen van noordelijke bedrijven, (kennis)instellingen en overheden (signaalfunctie).

Met als uiteindelijke doel: Samen Noord-Nederland nóg mooier en sterker maken!

Het SNN is namens de drie noordelijke provincies de organisatie voor het aanvragen en uitvoeren van Europese subsidies vanuit het EFRO-Programma (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) in Noord-Nederland. Dit betekent dat wij subsidie aanvragen van ondernemers, mkb en (kennis)instellingen behandelen, beoordelen en na weging, al dan niet, toekennen. Het EFRO-programma heeft als doel om innovatieve projecten te ondersteunen die bijdragen aan het versterken van de economie en de maatschappelijke doelen en ontwikkeling van Noord-Nederland.

Als reactie op corona aan de slag vanuit subsidiefonds REACT-EU

In reactie op de coronacrisis zijn de Europese regeringsleiders in 2020 een herstelprogramma overeengekomen. Onderdeel hiervan is het fonds REACT-EU, dat inzet op een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie. Deze middelen worden begin 2020 toegevoegd aan het lopende EFRO-programma. Daarmee komt, inclusief rijks cofinanciering, € 49 miljoen euro beschikbaar voor Noord-Nederland.

[Lees meer](#)

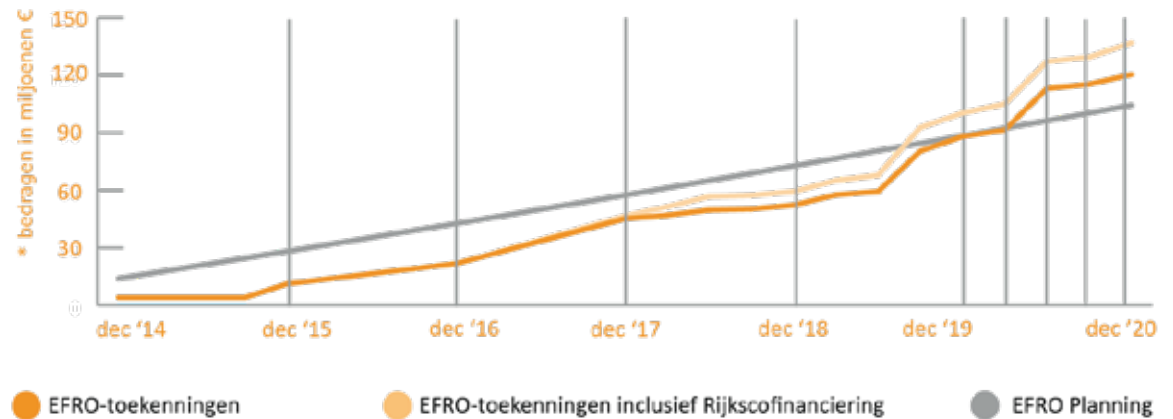
EUROPESE SUBSIDIE IN NOORD-NEDERLAND IN TREK!

In de periode 2014-2020 is voor Noord-Nederland ruim € 122 miljoen subsidie beschikbaar: € 104 miljoen vanuit Europa en € 18,8 miljoen vanuit het Rijk. Het SNN heeft de taak om dit geld zo goed mogelijk te verdelen.

In 2019 steeg het aantal subsidieaanvragen flink! Dit had als gevolg dat het budget uitgeput raakte. Het Dagelijks Bestuur van het SNN heeft hierop besloten tot maximaal 20% van het beschikbare budget over te committeren. Daarmee was ook in 2020 nog subsidie beschikbaar voor innovatieve projecten in Noord-Nederland en kon het EFRO-programma nog tot halverwege 2020 over de volle breedte worden opengesteld.

Als reactie op de coronacrisis werd daarmee, naast de reguliere subsidie openstellingen, ook een gerichte subsidie openstelling van het EFRO-programma gedaan: Een oproep waarbij €1 miljoen euro beschikbaar is gesteld voor innovatieve oplossingen voor de gezondheids crisis als gevolg van COVID-19. Binnen deze openstelling zijn 'in no time' 22 aanvragen ingediend door ondernemers en kennisinstellingen die gestart zijn met onderzoeken en het ontwikkelen van verschillende oplossingen. Na een versnelde beoordelingsprocedure is aan vijf van deze projecten subsidie toegekend.

De sterke stijging in 2019 zette zich ook in 2020 onverminderd door. De openstellingen zijn vrijwel allemaal overtekend. In totaal is eind 2020 voor € 130,6 miljoen aan innovatieve projecten formeel toegekend. Daarnaast zijn er vijftien projecten die in 2020 een positieve beoordeling van de deskundigencommissie hebben gekregen, maar die nog in afwachting zijn van een formele toekenning.

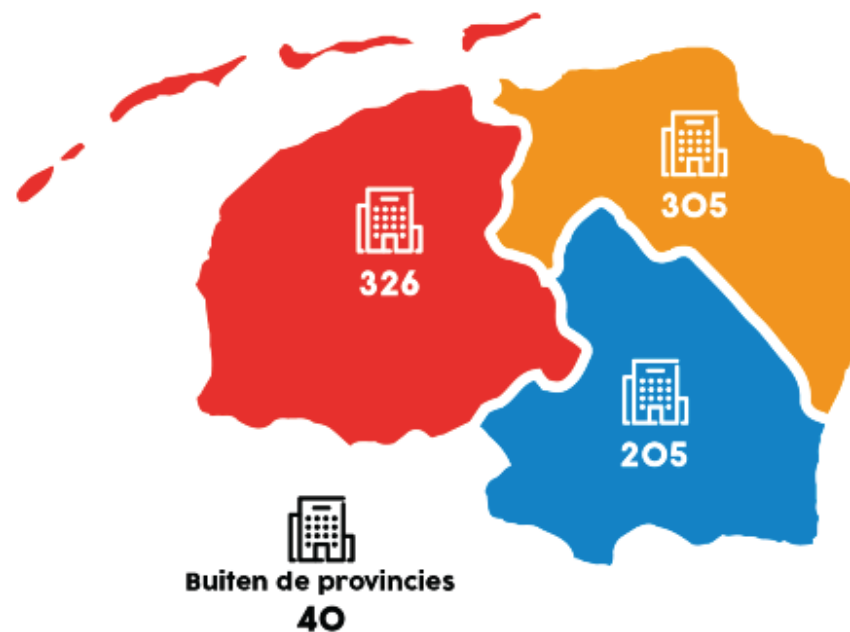

OP EFRO: EEN ECHT MKB PROGRAMMA

De provincies Fryslân, Groningen en Drenthe én het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) brachten in januari gezamenlijk een werkbezoek aan de proeftuin BioBizz hub in Balk. Begin 2018 verleenden zij, samen met het ministerie van EZK, bijna € 2,3 miljoen euro subsidie, waarvan ruim €1.8 miljoen Europese subsidie (EFRO). Met de BioBizz hub versterkt Noord-Nederland zijn internationale kennis- en concurrentiepositie in de wereld op het gebied van water- en biobased technologie flink. De bouw van de proeftuin is in volle gang. In september 2020 zal de BioBizz hub geopend worden. Op dat moment zullen er minimaal 8 startups gevestigd zijn.

De bouw van de BioBizz hub is in volle gang. In de voormalige fabriekshallen van Paques in Balk bekeken gedeputeerden Sander de Rouwe (Friesland), Henk Brink (Drenthe) en Tjeerd van Dekken (Groningen) samen met het SNN de bedrijfsruimten in aanbouw voor zo'n tien geïnteresseerde startups. Naast eigen kantoorunits worden in de BioBizz hub een laboratorium, werkplaats en proefhal gerealiseerd. Deze faciliteiten zijn door de startups te gebruiken om hun product verder op te schalen. Uniek aan de BioBizz hub is dat de startups naast state-of-the-art faciliteiten tevens toegang krijgen tot de binnen Paques en haar netwerkpartners aanwezige kennis en ervaring.

Daarnaast sprak het gezelschap met elkaar over het vestigingsklimaat van bedrijven in Noord-Nederland en wat we daarin als noorden kunnen leren van ervaringen in het buitenland, van elkaar en hoe we de verdere ontwikkeling hiervan gezamenlijk kunnen oppakken.

4 MILJOEN EURO SUBSIDIE VOOR START POSITIEF GEZONDHEIDSPROJECT PGO NETWERK NOORD

VAN ZORG NAAR POSITIEVE GEZONDHEID

De komst van PGO's (persoonlijke gezondheidsomgevingen) gaat de zorg in Noord-Nederland op een positieve manier veranderen. Met een PGO kun je in één oogopslag je eigen gezondheidsgegevens digitaal inzien, beheren en ook gebruiken voor ziektepreventie en een gezonde leefstijl, waardoor de zorg verder verbeterd en betaalbaarder wordt.

In oktober was de (online) start van PGO Netwerk Noord in Fryslân! Dit is een samenwerking van bijna veertig bedrijven en zorginstellingen in Noord-Nederland. Het project kreeg een flinke boost door een Europese subsidie van 4 miljoen euro namens het SNN en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Gedeputeerde Sander de Rouwe van Fryslân en directeur van het SNN Marjan Dol gingen in gesprek over het belang van subsidie in de beweging naar een positieve gezondheid in het noorden en overhandigden hiervoor symbolisch het subsidiebedrag aan Wim Hodes van Stichting Wij zijn GERRIT.

[Lees meer](#)

WAAR STAAN **WE NU?**

HOE STAAT HET MET DE
TOEKENNING VAN SUBSIDIES?

HOE STAAT HET MET DE
REALISATIE VAN
INVESTERINGEN?

HEEFT DE CORONACRISIS
IMPACT OP HET
EFRO-PROGRAMMA?

INNOVATIE UITGELICHT

HOE STAAT HET MET DE TOEKENNING VAN SUBSIDIES?

Nadat het budget voor de prioritaire as Koolstofarme economie al in 2019 volledig was toegekend, is in 2020 ook het budget voor de prioritaire as Human capital, kennis en innovatie volledig toegezegd aan innovatieve projecten. Er zijn nog 15 projecten die in 2020 een positieve beoordeling van de deskundigencommissie hebben gekregen, maar die nog in afwachting zijn van een formele subsidietoekenning.

BIJDRAGE AAN PRIORITEIT 1: INNOVATIE

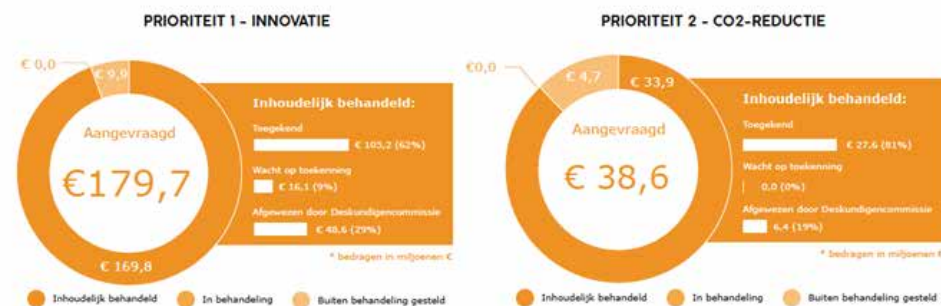
Tot en met eind 2020 is er voor € 179,7 miljoen aangevraagd voor projecten die bijdragen aan prioriteit: 1 Innovatie (human capital, kennis en innovatie). € 105,2 miljoen daarvan is formeel toegekend. Voor € 16,1 miljoen aan aanvragen moesten de subsidie technische details eind 2020 nog worden geregeld.

BIJDRAGE AAN PRIORITEIT 2: KOOLSTOFARME ECONOMIE

Tot en met eind 2019 is er voor € 38,6 miljoen subsidie aangevraagd voor projecten die bijdragen aan doelstelling 2: Koolstofarme economie. € 27,6 miljoen daarvan is toegekend.

De totale begrote kosten die hiermee gepaard gaan zijn in 2020 toegenomen met € 93 miljoen. De totale begrote kosten binnen het OP EFRO komen daarmee op € 433,8 miljoen. Met € 213,5 miljoen dragen ondernemers het grootste deel van de kosten. De provincies en kennisinstellingen dragen hier respectievelijk € 37 miljoen en € 30,8 miljoen aan bij.

STAND VAN ZAKEN PER PRIORITEIT

HOE STAAT HET MET DE REALISATIE VAN INVESTERINGEN?

Belangrijke indicatoren die aangeven of het EFRO-programma op koers ligt, zijn het aantal deelnemende bedrijven en de gerealiseerde investeringen.

INDICATOR DEELNEMENDE ONDERNEMINGEN: VER OVERTROFFEN

Dat het EFRO-programma bij uitstek geschikt is voor het mkb werd voorgaande jaren al duidelijk. Eind 2020 waren er 876 bedrijven bij het EFRO betrokken. Dit betekent dat er 131 nieuwe bedrijven worden ondersteund ten opzichte van 2019. De streefwaarde van in totaal 574 betrokken ondernemingen in 2023 is daarmee ver overtroffen. De laagdrempelige VIA-subsidie draagt hier voor een belangrijk deel aan bij. Voor deze indicator worden geen jaarlijkse prognoses gemaakt.

INDICATOR GEREALISEERDE INVESTERINGEN: BESTEDINGEN ZIJN OP GANG

Ieder jaar moet een vastgesteld volume aan subsidiabele kosten worden goedgekeurd en gedeclareerd bij de Europese Commissie. Dit is de zogenaamde bestedingsnorm. Het bedrag dat voor 2020 gehaald moet worden is € 102,5 miljoen. Eind 2020 is voor in totaal € 109,9 miljoen aan kosten door projecten bij SNN ingediend en gecontroleerd. Inclusief technische bijstand komt dit uit op een totaal van € 118,2 miljoen aan gecontroleerde kosten. Hiervan is € 108 miljoen aan kosten opgenomen in de betaalaanvraag aan de Europese Commissie. Daarmee is de norm voor 2020 relatief eenvoudig gehaald. In februari 2021 is al een volgende betaalaanvraag ingediend bij de Europese Commissie, waarmee ook de bestedingsnorm voor 2023 in zicht komt. Wat dat betreft zijn de vooruitzichten voor het behalen van de bestedingsnorm in de komende jaren positief.

Prestatieindicatoren per prioriteit		Gerealiseerd eind Q4	Streefwaarde eind 2023
Innovatie	Ondernemingen in afgeronde projecten	421	434
	Ondernemingen in gestarte projecten	692	-
	Gerealiseerde investeringen	€ 85,0	€ 209,8
CO2-reductie	Ondernemingen in afgeronde projecten	114	140
	Ondernemingen in gestarte projecten	184	-
	Gerealiseerde investeringen	€ 24,9	€ 60,9

Bedragen in miljoenen €

HEEFT DE CORONACRISIS IMPACT OP HET EFRO-PROGRAMMA?

Deze coronacrisis heeft natuurlijk een enorme impact, ook voor veel ondernemers. Met het extra subsidiebudget dat in 2020 beschikbaar kwam door REACT-EU wordt de aanwezige innovatiekracht in Noord-Nederland ondersteund. We merken gelukkig dat veel (mkb-) bedrijven en kennisinstellingen niet stil zitten. Subsidies geven, juist in deze tijd, een boost aan de (vernieuwende) plannen van ondernemers en worden volop aangevraagd. Hierdoor kunnen we met elkaar sterker uit de crisis komen. Dat is positief en veelbelovend.

Overall gezien blijven daarmee de effecten van de crisis op het EFRO-programma tot dusver beperkt. Naast de specifieke subsidieopenstelling voor COVID-19 voor onderzoek en innovatieve oplossingen gericht op de gezondheids crisis binnen het EFRO-programma, heeft het SNN ook een aantal specifieke maatregelen in het contact met begunstigden genomen. SNN gaat coulant om met verlengingsverzoeken als gevolg van de crisis en heeft een extra declaratiemoment mogelijk gemaakt voor begunstigden, waarbij de subsidie sneller wordt uitbetaald. Tot dusver maken begunstigden slechts beperkt gebruik van de aanvullende maatregelen die zijn getroffen. Er zijn tien projecten die gebruik hebben gemaakt van de extra voorschot mogelijkheid en ook het aantal verlengingsverzoeken als gevolg van corona is tot dusver zeer beperkt. Daarnaast zijn er op dit moment geen gevallen bekend waar een mogelijk faillissement dreigt.

Deze positieve signalen zijn geen garantie dat de impact van de crisis zonder gevolgen blijft voor het programma. Zodra het mogelijk is zullen de huidige beperkingen worden versoepeld of zelfs geheel worden opgeheven en worden de financiële steunpakketten van het Rijk afgebouwd. Dit zal ongetwijfeld van invloed zijn op de prioriteiten die op dat moment worden gesteld door bedrijven. Dit verschilt van sector tot sector en kan ook begunstigden binnen het EFRO-programma raken. Het SNN onderhoudt goed en periodiek contact met begunstigden en monitort de voortgang hierop nauwkeurig

SUBSIDIE HELPT DREMPEL VOOR NOORDELIJKE BEDRIJVEN TE VERLAGEN OM 3D PRINTTECHNIEK EN DIGITALISERING EIGEN TE MAKEN

VAN ANALOOG NAAR DIGITAAL

Het noordelijk mkb loopt nog sterk achter met het implementeren van 3D printtechnieken voor industriële toepassingen. Bedrijven voelen de urgentie om in actie te komen maar vinden het nog moeilijk om er echt mee aan de slag te gaan. Voor het realiseren van de proeftuin Binder 3D ontving directeur Jan Geerts in november 2020, van de provincie Drenthe en het Samenwerkingsverband Noord-Nederland, een Europees subsidiebedrag van ruim € 900.000. Met deze proeftuin wordt de drempel voor bedrijven verlaagd om zich de 3D printtechniek eigen te maken. De proeftuin helpt bij het ontwikkelen van een lerend netwerk, biedt begeleiding in validatie en implementatie van verdienmodellen en creëert een experimenteeromgeving met hierin toegang tot specialistische kennis en apparatuur.

Gedeputeerde Henk Brink van Drenthe vindt dat initiatiefnemer Jan Geerts uit Westerbork z'n nek flink uitsteekt. "Momenteel maakt achttien procent van de bedrijven gebruik van 3D-printen, maar voor de komende vijf jaar verwachten we een toename tot een derde van alle productiebedrijven. We hebben heel veel maakindustrie in Drenthe en in het noorden", zegt Geerts.

Waarom een 3D-printproeftuin? "Bedrijven moeten nu gaan nadenken over wat ze met het 3D-printen van delen van hun producten willen doen en hoe ze de productie ervan sneller, beter en winstgeverder kunnen maken. En natuurlijk de ontwikkelingen van nieuwe toepassingen en producten. Als ze vijf jaar wachten lopen ze niet voor maar achter op de rest", waarschuwt Geerts. "Ik roep bedrijven op om naar ons toe te komen om deze allernieuwste productietechnologie te bekijken en de mogelijkheden te ervaren."

[Lees meer](#)

A woman with long brown hair, wearing a white top and a necklace, is looking at her smartphone. She is standing in front of a building with a large European Union flag on the wall. The scene is bathed in a warm, golden light.

WAT LEVERT **HET OP?**

HOE PRESTEERT HET
OP EFRO?

HET BELANG VAN
REGIONALE UITVOERING

INNOVATIE UITGELICHT

HOE PRESTEERT HET OP EFRO?

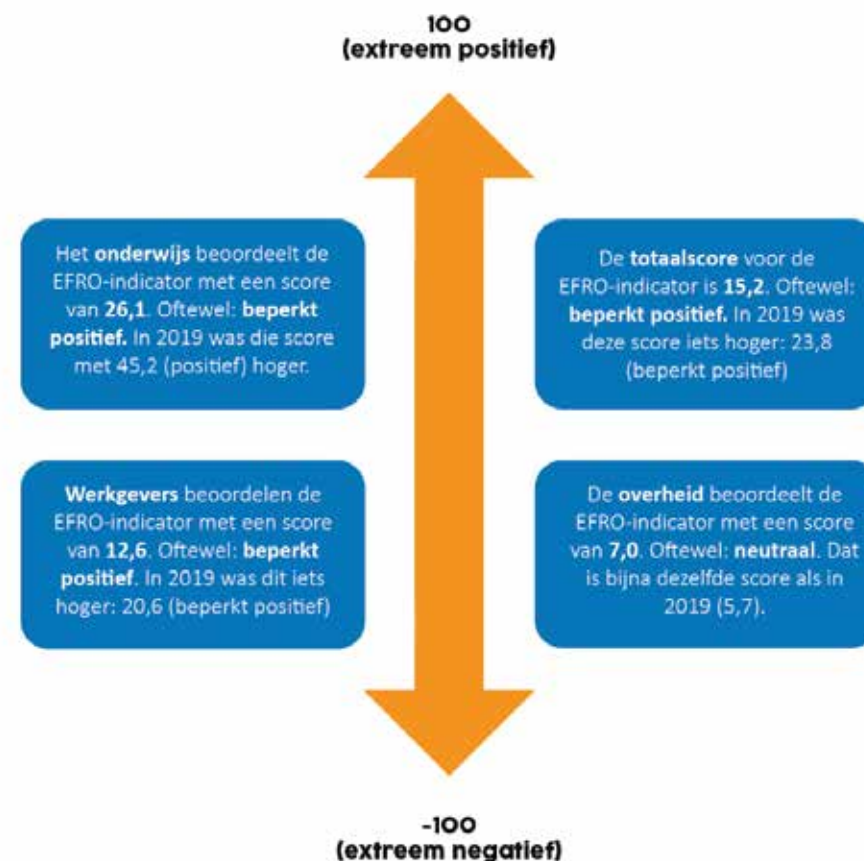
Er zijn vier resultaatindicatoren bepaald die het effect van het EFRO-programma op het innovatieklimaat meten. Het gaat om de indicatoren Kennisontwikkeling, Valorisatie, Human Capital en CO2-reductie.

De indicator Human Capital meet de waardering van de aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven door vertegenwoordigers van onderwijs, werkgevers en overheid. De score voor 2020 is 'beperkt positief' en is daarmee gelijk aan voorgaande jaren. Het onderwijs is het meest positief over de aansluiting. De werkgevers en overheid geven aan dat de Triple Helix (ondernemers, kennisinstellingen en overheid) een onvoldoende gezamenlijke visie heeft over het beeld waaraan de medewerker van de toekomst moet voldoen. Het onderwijs staat neutraal tegenover dit onderwerp.

De indicatoren Kennisontwikkeling en Valorisatie worden om het jaar gemeten door het CBS en grijpen twee jaar terug. In 2020 zijn de cijfers over het meetjaar 2018 beschikbaar gekomen. De indicator Kennisontwikkeling meet het aandeel innovatoren dat samenwerkt met andere bedrijven of kennisinstellingen op het gebied van innovatie. De score voor 2018 bedraagt 26% en is gelijk aan de score voor 2016. Daarmee scoort Noord-Nederland beter op deze indicator dan Nederland als geheel (24%).

De indicator Valorisatie meet het aandeel van de omzet bij technologische innovatoren die afkomstig is van een vernieuwd product of vernieuwde dienst. De score voor 2018 bedraagt 21% en is licht gedaald ten opzichte van 2016 (22%). De score voor Nederland als geheel bedraagt 22%.

De CO2-indicator meet het aantal milieu-innovaties in het noordelijk mkb en wordt jaarlijks gemeten middels de Noord-Nederlandse Innovatiemonitor. Waar de score in 2018 en 2019 een daling liet zien, is er voor 2020 sprake van een stijging, die met name terug te voeren is op het gebruik van milieuvriendelijkere materialen en het verkleinen van de totale CO2 voetafdruk van bedrijven.

HESS ONDERZOEK

In de afgelopen anderhalf jaar heeft de Joint Research Committee (JRC) van de Europese Commissie een case study uitgevoerd in Noord-Nederland, genaamd het HESS-project. HESS staat voor 'Higher Education and Smart Specialisation' en gaat over de rol die universiteiten en hogescholen vervullen in innovatiestrategieën. De bevindingen hiervan legden een belangrijke basis voor de nieuwe RIS3 en het OP EFRO 2021-2027. Voor deze case study heeft de JRC zich geconcentreerd op drie thema's die nauw verbonden zijn met de RIS3:

- Verbinding tussen kennisinstellingen en mkb
- Human capital
- Innovatie-ecosystemen en de governance van deze systemen

Volgens het rapport kan de aansluiting van het MKB op regionale innovatienetwerken worden verbeterd door een natuurlijke "innovatie-escalator" op te bouwen, waardoor individuele verbindingen met het MKB groeien, netwerken kunnen worden en uitgroeien tot belangrijke regionale sterke punten. Verder kunnen studenten helpen sterkere banden te smeden tussen kennisinstellingen en regionale innovatoren om de innovatiecapaciteit van bedrijven te versterken. Tot slot nemen kennisinstellingen een sterke positie in in het bestaande regionale innovatie-ecosysteem, als een plek voor experimenteren en reflectie, en het is essentieel dat zij worden aangemoedigd om dat werk voort te zetten. Een belangrijk onderdeel van dit project was het veelvuldig in gesprek gaan met meer dan 50 Noord-Nederlandse stakeholders. Vertegenwoordigers van kennisinstellingen, overheden én ondernemers hebben zo een bijdrage geleverd. De aanbevelingen uit het rapport worden daardoor niet alleen herkend, maar ook gedragen in de regio.

Lees meer

PROVINCIE EN SNN ONDERSTEUNEN KENNISONTWIKKELING GROENE PROCESTECHNOLOGIE VOOR MKB BEDRIJVEN

VAN EEN LINEAIRE NAAR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

Hoe kunnen mkb-bedrijven superkritische CO₂ (een milieuvriendelijk oplosmiddel) inzetten voor een milieuvriendelijke productie van duurzame chemische producten? Die vraag staat centraal in een vierjarig project van zeven bedrijven, Rijksuniversiteit Groningen en Hanzehogeschool. De provincie Groningen en het SNN ondersteunen het initiatief gezamenlijk met een subsidie van ruim € 3,8 miljoen. Daarvan is € 3,35 miljoen Europese subsidie (EFRO). Naar verwachting levert het project ruim 50 banen op bij de deelnemende bedrijven uit de agrifood-, energie- en chemiesector en een toekomstig kenniscentrum. Ter gelegenheid van de Week van de Circulaire Economie overhandigde gedeputeerde Nienke Homan namens de provincie Groningen samen met het SNN een symbolische cheque met het subsidiebedrag aan de initiatiefnemers prof. dr. Francesco Picchioni (RUG), Martin Tietema (bedrijf Foamplant) en Thomas Wielema (Avebe).

[Lees meer](#)

VOORUITBLIK

VAN REACT-EU NAAR DE NIEUWE
EFRO-PROGRAMMEPERIODE
2021 – 2027

DE TOEKOMSTIGE PROGRAMMA-
PERIODE: 2021-2027

NIEUWE KANSEN
VOOR DIGITALISERING

VAN REACT-EU NAAR DE NIEUWE EFRO-PROGRAMMEPERIODE 2021 – 2027

Met de komst van REACT-EU staat 2021 in het teken van een overgangsjaar. Het extra subsidiebudget is toegevoegd aan het huidige EFRO-programma, maar in de manier van werken wordt een beweging in gang gezet naar het nieuwe EFRO-programma, dat vermoedelijk begin 2022 van start gaat. Met REACT-EU zet Noord-Nederland in op een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie. Aan de ene kant doen we dit door het innovatieve mkb te stimuleren om juist ook in deze tijd toekomstgerichte investeringen te blijven doen en kansen, die de vier transitie uit de nieuwe RIS3 bieden, te verzilveren:

- Van analoog naar digitaal
- Van fossiele naar duurzame energie
- Van zorg naar positieve gezondheid
- Van lineaire naar circulaire economie

Anderzijds doen we dit door in te zetten op een sterk en goedwerkend innovatie-ecosysteem. Door de crisis zijn obstakels ontstaan, waardoor spelers in het innovatie-ecosysteem hun rol niet optimaal kunnen vervullen. Tegelijkertijd biedt de crisis ook kansen. De noordelijke provincies en het SNN nodigen kennisinstellingen en partijen uit de zorg uit om met een gezamenlijke aanpak te komen hoe zij hun rol in het innovatie-ecosysteem een impuls kunnen geven.

Op 10 december 2020 organiseerde het SNN namens de drie provincies het webinar: Subsidie zoekt innovatief idee.

Ruim 220 ondernemers en subsidieadviseurs waren hierbij online aanwezig om zich te laten voorlichten over de subsidies die in 2021 open zouden gaan.

Ondernemers en subsidieadviseurs volop online aanwezig bij webinar 'Subsidie zoekt innovatief idee'

OP NAAR DE TOEKOMSTIGE EUROPESE PROGRAMMAPERIODE: 2021-2027

Komende periode wordt het nieuwe EFRO-programma voor de periode 2021-2027 afgerond. Bij het schrijven van dit programma laten de provincies en het SNN zich inspireren door de thema's die in de RIS3 belangrijk zijn voor innovatie, groei en de ontwikkeling van Noord-Nederland. Centraal hierin staan de transities: van een lineaire naar circulaire economie, van zorg naar (positieve) gezondheid, van fossiele naar hernieuwbare energie en de digitalisering.

De subsidie-instrumenten die worden aangeboden binnen het nieuwe programma hebben als doel om aan de doelstellingen en de beweging bij te dragen die we met de nieuwe RIS3 beogen. Dit vraagt om vernieuwende instrumenten waarin de nadruk sterker komt te liggen op het behalen van doelstellingen dan op welke activiteiten wel of niet subsidiabel zijn. Met de Open Innovatie Call is hier de afgelopen jaren ervaring mee op gedaan en met REACT-EU wordt hier een volgende stap in gezet.

[Lees meer](#)

[Honderden Europese miljoenen naar Noord-Nederland](#)

START DE GROENE WATERSTOFBOOSTER: "SAMEN MET NOORDELIJKE ONDERNEMERS GOEDE IDEEËN ONTWIKKELEN VOOR HET GEBRUIK VAN GROENE WATERSTOF"

VAN FOSSIELE NAAR DUURZAME ENERGIE

Vol trots wijst René Wit naar de fiets op waterstof die hij ontwikkelde: "Dat ding heeft een power! Je kunt er twee volgeladen aanhangers achter hangen en dan hoef je nog nauwelijks te trappen." René ontwikkelde zijn 'fiets van de toekomst' in de proeftuin EnTranCe | Centre of Expertise Energy. Dit is een initiatief van de Groene Waterstof Booster, een samenwerkingsverband dat zich mede met Europees subsidiegeld inzet voor het gebruik van schone waterstof.

Tjerk Jansma is programmamanager bij EnTranCe; "René is een typisch voorbeeld van ondernemers die wij zoeken. Je moet een droom najagen, bij willen dragen aan een nieuwe wereld en passie hebben. Dankzij ons netwerk kwam hij in contact met de juiste mensen."

[Lees meer](#)

Copyright Het SNN

Samenwerkingsverband Noord-Nederland

Leonard Springerlaan 15
9727KB Groningen

(050) 5224 900

info@snn.nl

www.snn.nl

• Stimuleert • Faciliteert • Verbindt

Meer weten? www.snn.nl

